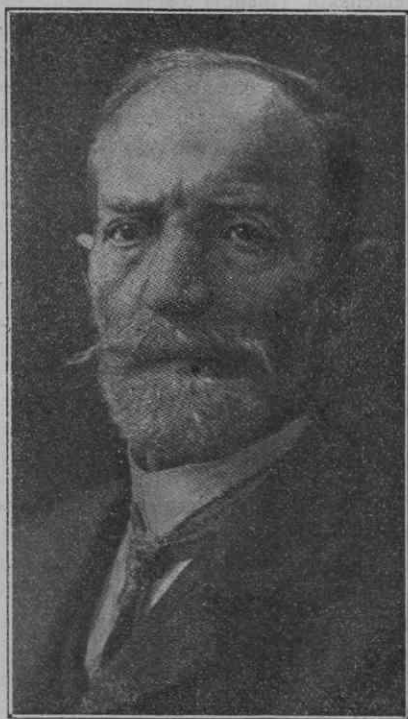

(Mitt. d. Anthropolog. Ges. Wien. 17. Bd. 1887.) — Zur Kunde der Häm-moshalbinsel im 12. Jahrh. nach den Erkundigungen des Arabers Idrisi. (Sitzungsberichte d. k. k. Akad. d. W. Phil. hist. Cl. 113. Bd. 1887.) — Kritik d. ältesten Nachrichten über den sky-thischen Norden: I. Über das arima-spische Gedicht des Aristas. (Sitzungsber. d. k. k. Akad. d. W. Phil. hist. Cl. 116. Bd. 1888.); II. Nachrichten Herodots über den skythischen Kara-wanenweg nach Innerasien. (Ibid., 117. Bd. 1888.) — Die heutigen Be-wohner Makedoniens. (Verhandlungen d. 9. Deutschen Geographentages in Wien, 114—123.) — Bericht über die Ausstellung d. Kartographie d. Südost-europäischen Länder. (Ibidem 284—287.) — Das Verhältniss der Thraker und Illyrier zu einander. (Mitt. d. An-thropolog. Ges. in Wien, 23. Jahrg. 1893.) — Die alten Thraker: Eine ethnologische Untersuchung: I. Über-sicht der Stämme. (Sitzungsber. d. k. k. Akad. d. W. Phil. hist. Cl., 128. Bd. 1893.) — Razni veći i manji članki o Pauly-Wissowa, Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaften (Stuttgart 1894—1926).

Literatura: A. E. Forster, Schrif-ten von Wilhelm Tomashek. (Sepa-ratni odtis iz Bericht über das 27. u. 28. Vereinsjahr 1900/1901 u. 1901/1902 erstattet vom Verein der Geographen a. d. Universität Wien.) — A. E. For-ster, Professor Dr. Wilhelm Toma-shek. (S. A. a. d. Deutschen Rund-schau für Geographie u. Statistik, 24. Jahrg., 5. Heft.) N. Zupanč.

Devetdesetletnica rojstva antropo-loga A. Weisbacha. Mož, ki je skoraj trideset let delal, da prouči Srbe, Hrva-te in Slovence v antropološkem pogle-du in je o tem predmetu objavil zna-menite studije, pač zasluži, da se mu

v naši znanstveni literaturi in v naši javnosti obudi spomin. Ta mož je bil dr. Avguštín Weisbach, rojen 27. julija 1837 v Komotovu (Komotau) na Če-škem, umrl 17. aprila 1914 v Štajerskem Gracu. Gimnazijo je dovršil v rojstnem kraju, medicino pa v c. kr. kirurški Josefsakademiji na Dunaju. Bil je vojni zdravnik in je postal (leta 1869.) direktor avstroogrškega Nationalhospi-

A. Weisbach.

tala v Carigradu tam do osemdesetih let prejšnjega stoletja. Vrnivši se do-mov je dobil mesto štabnega zdravnika v 1. dunajski garnizijski bolnišnici in potem je postal višji štabni zdravnik in šef sanitete pri XV. armadnem kor-pusu v Sarajevu. Pri upokojitvi (1. ma-ja 1900) mu je bil podeljen čin gene-rala. Dasi je bil A. Weisbach Nемеc, vendar je bil napram južnim Slovanom

pravičen in so ti gotovo uživali njegove simpatije, ker ne bi bil drugače s toliko vstrajnostjo in ljubeznijo proučeval njihove rasne posebnosti. Dve leti pred svojo smrtjo je Weisbach stopil v korespondenčno zvezo z avtorjem, ki je bil takrat voditelj antropološkega oddelka v Etnografskem muzeju v Beogradu. Najuspelejše in najresnejše Weisbachovo delo je opis plemenskih (rasnih) osebina naših jadranskih primorcev iz Dalmacije, Hrvaške in Istre. Glavna dela: *Die Serbokroaten der adriatischen Küstenländer*. Berlin 1884. — *Die Bosnier*. Dunaj 1895. — *Weisbach et Glück, Crania bosniaca*. Sarajevo 1901. — *Die Slovenen*. Dunaj 1903. — *Die Serbokroaten Kroatiens und Slavoniens*. Dunaj 1905. — *Die Schädelform der Slovenen*. Dunaj 1912. — *Literatura: Ferdinand Khull-Kholwald, Dr. Augustin Weisbach*. (Mitteilungen des naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark, Bd. LI., 8—16.) Štajerski Gradec 1915.

N. Zupanič.

Petinsedemdesetletnica rojstva Jana Peiskerja. Realistični pogledi pri tolmačenju zgodovinskih virov o izvoru in življenju starih Slovanov vstvarili so J. Peiskerju posebno mesto med slovanskimi zgodovinarji in etnologi. Vsekako so njegovi vidiki poglobili pisanje zgodovinskih del o Slovanih.

Jan Peisker, češki socijološki historik, se je narodil 25. maja v vasi Opofany pri Behině na Češkem. Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju, meščansko in prve tri razrede gimnazije v Piseku 1860—65, četrto do osmi gimnazijalni razred pa v Taboru, kjer je l. 1870. položil maturo. Historične in slavistične studije je dovršil (1873) na univerzi v Pragi, a doktorsko čast je dosegel 1892 v štajerskem Gradcu. Peisker je stopil v

državno službo kot pomočnik na univerzitetni knjižnici v Pragi 1874—1891, potem je prišel na univ. knjižnico v š. Gradec in je tam služil: kot skriptor 1891—1904, kot kustos 1904—1910 in kot direktor 1910—1918. Istočasno je predaval kot privatni docent na univerzi v š. Gradcu socijalno in gospodarsko zgodovino (1901—1918), a po zlomu Avstrije je bil izbran za rednega profesorja na Karlovi univerzi v Pragi. Predaval je socijalno in ekonomsko zgodovino 1919—1921. Od 1921 živi v pokoju v š. Gradcu. Živeč v svoji rani mladosti v vasi, ponesel je v šolo žive impresije iz kmetskega življenja in o agrarnih spremembah, ki so bile nastopile v Avstriji po letu 1848., ko je odpadla tlaka in desetina, a zemlja postala lastnina kmeta. Zato je Peisker jemal v obzir pri svojih zgodovinskih studijah ekonomske in socijološke faktorje, paralelno delujoč s tedanjimi nemškimi učenjaki Meitzen-om in Rhamm-om. Peiskerjeva dela imajo realno osnovo, medtem ko so mnogi drugi zgodovinarji kabinetni teoretičarji več ali manj od stvarnosti oddaljeni. Bivanje v štajerskem Gradcu je Peiskerja napotilo k studijam južnoslovanskih agrarnih in socijalnih razmer v srednjem veku, posebno k proučevanju starega društvenega in gospodarskega življenja Slovencev na južnem štajerskem. V tamošnjih mnogobrojnih županih vidi Peisker privilegirani sloj tujega (avarskega) izvora. Peisker je v glavnem dokazoval: da so Skiti bili iranizovani turški nomadi, ki so podjarmili slovenske sosedopoljedelce. Z druge strani so isto storili skandinavski pirati (Vikingi) in odtod menda prihaja trojni socijalni sloj pri nekaterih slovanskih narodih: slovanski, germanski in turški sloj. Te nove teorije J. Peiskerja niso bile v glavnem z odobravanjem sprejete ne